

URZĄD DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW

INFORMATOR

■	SYSTEM ZARZĄDZANIA MIGRACJAMI W POLSCE	4	
└─	■	INFORMACJE OGÓLNE. MISJA I WIZJA URZĘDU	6
└─	■	GŁÓWNE ZADANIA SZEFA URZĘDU	7
└─	□	LEGALIZACJA POBYTU	8
└─	□	OCHRONA MIĘDZYNARODOWA	9
└─	□	POMOC SOCJALNA	12
└─	□	WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA	14
└─	□	SYSTEMY INFORMATYCZNE	15

RADA MINISTRÓW

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI

MINISTER ROZWOJU, PRACY
I TECHNOLOGII

STRAŻ
GRANICZNA

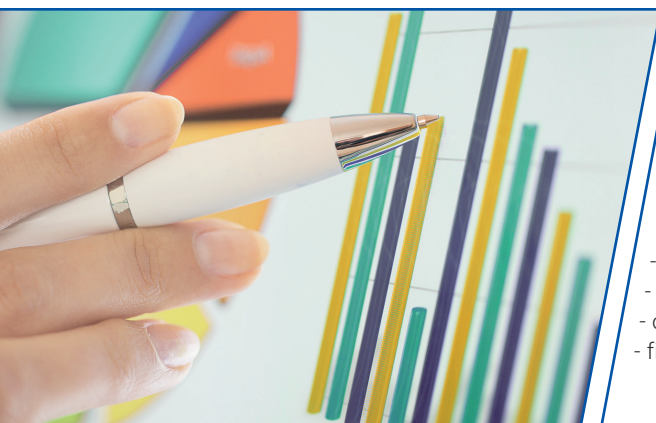
POLICJA

SZEF URZĘDU DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW

Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego, udzielania ochrony uzupełniającej, nadawania statusu uchodźcy, udzielania cudzoziemcom azylu, wyrażania zgody na pobyt tolerowany oraz udzielania ochrony czasowej, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych dla innych organów.

Nadzór nad Szefem UdSC sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

UDSC W LICZBACH

zatrudnienie:

- ok. 400
pracowników.

infrastruktura:

- biura w Warszawie,
- filia w Białej Podlaskiej,
- ośrodki dla cudzoziemców,
- filtr epidemiologiczny.

MISJA UDSC

Tworzenie warunków dla bezpiecznej i profesjonalnie zarządzanej migracji.

WIZJA UDSC

Urząd do Spraw Cudzoziemców w swoich działaniach prowadzonych w ramach obowiązujących przepisów realizuje politykę państwa i dba o zabezpieczenie jego interesów. Aktywnie uczestniczy w pracach nad tworzeniem polskiego prawa i praktyki.

Rzetelnie prowadzi postępowania administracyjne w zakresie ochrony międzynarodowej, zapewniając w ich trakcie pomoc socjalną i opiekę medyczną z uwzględnieniem szczególnych potrzeb wnioskodawców, zwłaszcza małoletnich. Dąży do zagwarantowania cudzoziemcom chcącym przebywać w Polsce wysokiej jakości procedur związanych z ich pobylem.

Stale udoskonala obsługę klienta, modernizuje własną infrastrukturę, rozbudowuje systemy informatyczne oraz zwiększa dostęp do usług cyfrowych. Stara się być atrakcyjnym i przyjaznym miejscem pracy.

Rozwija partnerskie relacje z innymi instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się tematyką migracji, zarówno w kraju, jak i na szczeblu międzynarodowym. Udziela eksperckiego wsparcia państwom znajdującym się pod szczególną presją migracyjną.

Upowszechnia wiedzę dotyczącą problematyki migracyjnej.

ROZPATRYWANIE ODWOŁAŃ OD DECYZJI WOJEWODÓW W SPRAWACH LEGALIZACJI POBYTU - ZEZWOLEŃ NA POBYT DLA CUDZOZIEMCÓW, WIZ I ZAPROSZEŃ, REJESTRACJI POBYTU I PRAWA STAŁEGO POBYTU OBYWATELI UNI EUROPEJSKIEJ ORAZ CZŁONKÓW ICH RODZIN, A TAKŻE KONTROLA WOJEWODÓW W TYM ZAKRESIE

01

ROZPATRYWANIE ODWOŁAŃ OD DECYZJI STRAŻY GRANICZNEJ W SPRAWACH ZOBOWIĄZANIA DO POWROTU

02

PROWADZENIE KONSULTACJI WIZOWYCH ORAZ WYMIANA DANYCH POMIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI NA TEMAT WIZ

03

PROWADZENIE SPRAW ZWIĄZANYCH Z NADAWANIEM I POZBAWIANIEM CUDZOZIEMCÓW OCHRONY - OCHRONY MIĘDZYKARODOWEJ (STATUSU UCHODŹCY, OCHRONY UZUPEŁNIAJĄCEJ), AZYLÓ, OCHRONY CZASOWEJ ORAZ PROWADZENIEM POSTĘPOWAŃ „DUBLIŃSKICH”

04

ZAPEWNIENIE POMOCY SOCJALNEJ I MEDYCZNEJ CUDZOZIEMCOM UBIEGAJĄCYM SIĘ O UDZIELENIE OCHRONY MIĘDZYKARODOWEJ ORAZ OSOBOM KORZYSTAJĄCYM Z OCHRONY CZASOWEJ NA TERYTORIUM POLSKI

05

PROWADZENIE SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

06

W przypadku wydania przez wojewodę decyzji odmawiającej udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia pobytowego (w zakresie pobytu czasowego, sezonowego lub stałego, w tym rezydenta długoterminowego UE) lub wydania przez Straż Graniczną decyzji o zobowiązaniu do powrotu, cudzoziemiec może wystąpić do Szefa UdSC o rozpoznanie jego sprawy w zakresie zgodności wydanej decyzji z przepisami oraz przedstawić swoje argumenty przemawiające za uchyleniem wydanego rozstrzygnięcia.

Działania urzędu w tym zakresie polegają więc przede wszystkim na prowadzeniu spraw w II instancji administracyjnej.

POSTĘPOWANIA ODWOŁAWCZE

Szef Urzędu również udziela zgody na wydanie wizy Schengen lub wizy krajowej w ramach konsultacji wizowych.

KONSULTACJE WIZOWE

SZEF URZĘDU DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW PROWADZI GŁÓWNIĘ POSTĘPOWANIA ODWOŁAWCZE W SPRAWACH LEGALIZACJI POBYTU CUDZOZIEMCÓW NA TERYTORIUM POLSKI I ZOBOWIĄZAŃ DO POWROTU.

WYKAZ CUDZOZIEMCÓW

Szef Urzędu prowadzi wykaz cudzoziemców, których pobyt na terytorium Polski jest niepożądany.

ANALIZA ORZECZNICTWA

Poza powyższymi kompetencjami śledzimy i analizujemy orzecznictwo krajowych sądów administracyjnych (NSA i WSA w Warszawie) oraz międzynarodowych Trybunałów (TSUE, ETPCz) w sprawach legalizacji pobytu. Przedstawiamy wyniki tej analizy w celu wsparcia merytorycznego urzędów wojewódzkich oraz wypracowujemy koncepcje wykładni przepisów prawa w celu ujednoczenia jej w skali kraju.

Prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie ochrony międzynarodowej jest jednym z głównych zadań Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ I WYDAWANIE DECYZJI

Cudzoziemcowi udziela się ochrony międzynarodowej jeśli w jego kraju pochodzenia grozi mu prześladowanie lub rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy.

Przed wydaniem decyzji pozytywnej konieczne jest zasięgnięcie opinii służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

Jeżeli cudzoziemcowi została udzielona jedna z form ochrony międzynarodowej oznacza to, że uzyskał on prawo pobytu w Polsce.

W przypadku negatywnego rozpatrzenia wniosku, cudzoziemiec ma prawo złożyć odwołanie do Rady do Spraw Uchodźców zaś od decyzji Rady do Spraw Uchodźców - skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

UDZIELANIE OCHRONY MIĘDZYNARODOWEJ

SPRAWY OCHRONY MIĘDZYNARODOWEJ W POLSCE REGULUJE USTAWA O UDZIELANIU CUDZOZIEMCOM OCHRONY NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ORAZ KONWENCJA GENEWSKA Z 1951 R. DOTYCZĄCA STATUSU UCHODźCÓW WRAZ Z PROTOKOŁEM NOWOJORSKIM Z 1967 R.

ROZPATRYWANIE WNOSKÓW, WERYFIKACJA DOKUMENTÓW I DOWODÓW

Procedura ubiegania się o ochronę międzynarodową w Polsce rozpoczyna się od złożenia wniosku w jednostce Straży Granicznej.

Po przeprowadzeniu wstępnych procedur przez Straż Graniczną, każdy wniosek jest rozpatrywany indywidualnie przez Urząd do Spraw Cudzoziemców.

Rozpatrywaniem wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej zajmuje się wyspecjalizowany w tym zakresie Departament Postępowania Uchodźczych.

Głównymi elementami postępowania jest wywiad z wnioskodawcą, weryfikacja dokumentów i dowodów przez niego przedstawionych oraz analiza sytuacji w kraju pochodzenia.

Pomoc jest udzielana do czasu rozpatrzenia wniosku i wydania ostatecznej decyzji w sprawie ochrony międzynarodowej.

Cudzoziemcy mogą zamieszkać w ośrodku dla cudzoziemców lub skorzystać ze świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu w Polsce wypłacanego przez Urząd do Spraw Cudzoziemców.

BENEFICJENCI POMOCY SOCJALNEJ

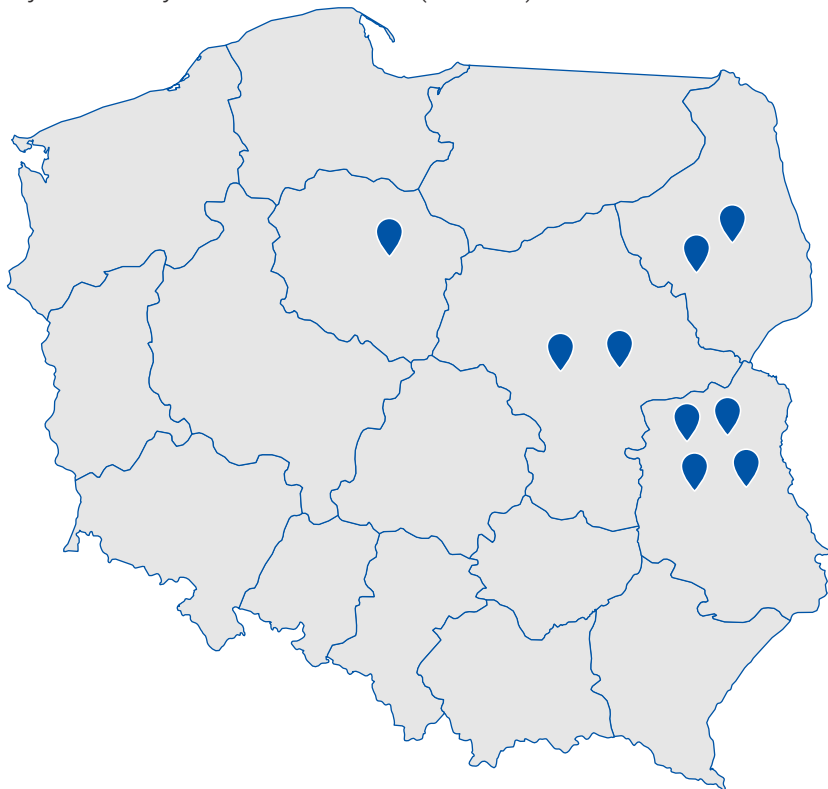
Zakres pomocy socjalnej w ośrodku obejmuje m.in.: zakwaterowanie, całodzienne wyżywienie zgodne z normami kulturowymi cudzoziemców, stałą pomoc pieniężną i naukę języka.

W Polsce funkcjonuje 9 ośrodków dla cudzoziemców ubiegających się o ochronę międzynarodową.

ZAKRES POMOCY SOCJALNEJ

Wszystkie ośrodki dla cudzoziemców są placówkami o charakterze otwartym. Mieszkańcy zobligowani są do przestrzegania norm prawnych obowiązujących w Polsce oraz regulaminu pobytu w placówkach.

Ośrodki prowadzone przez urząd podlegają regularnej kontroli i otrzymują pozytywne opinie instytucji nadzorujących m.in. Najwyższej Izby Kontroli czy Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR).

OŚRODKI DLA CUDZOZIEMCÓW

PODLASKIE

Białystok
Czerwony Bór

KUJAWSKO - POMORSKIE

Grupa

LUBELSKIE

Kolonia Horbów
Bezwola
Biała Podlaska
Łuków

MAZOWIECKIE

Linin
Dębak-Podkowa Leśna

URZĄD DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW MOŻE ZAPEWNIĆ POMOC SOCJALNĄ KAŻDEMU CUDZOZIEMCOWI, KTÓRY ZŁOŻYŁ WNIOSEK O UDZIELENIE OCHRONY MIĘDZYNARODOWEJ W POLSCE.

OPIEKA MEDYCZNA

Cudzoziemcy ubiegający się o ochronę międzynarodową w Polsce mają prawo do opieki medycznej.

Po złożeniu wniosku w ośrodkach recepcyjnych przeprowadzane są badania diagnostyczne w ramach procedury filtra epidemiologicznego.

Przy ośrodku w Białej Podlaskiej funkcjonuje oddzielna placówka medyczna pełniąca funkcję filtra epidemiologicznego. Inwestycja powstała w ramach projektu współfinansowanego ze Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Filtr znacznie unowocześnił wstępną weryfikację zdrowotną w zakresie klinicznym i epidemiologiczno-sanitarnym osób przekraczających wschodnią granicę Polski i zgłaszających się do procedury uchodźczej.

EDUKACJA

Małoletni cudzoziemcy objęci wnioskami o udzielenie ochrony międzynarodowej uczęszczają do szkół publicznych. Urząd do Spraw Cudzoziemców zapewnia lekcje języka polskiego dla dzieci, które polegają na pomocy w odrabianiu lekcji i zajęciach wyrównawczych. Dzieci rozpoczynające realizację obowiązku szkolnego na terenie Polski mogą uczestniczyć w skierowanym dla nich kursie. Dla tej grupy został opracowany (w ramach projektu współfinansowanego z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji) program nauczania uwzględniający ich potrzeby komunikacyjne i obejmujący m.in. symulacje sytuacji komunikacyjnych w szkole i utrwalenie zasad w niej panujących. Nauczyciel prowadzący zajęcia pozostaje w kontakcie ze szkołami, do których uczęszczają dzieci, co pozwala na wymianę informacji o postępach i ewentualnych problemach w nauce dając możliwość dostosowania prowadzonych zajęć do potrzeb dzieci. Dodatkowo UdSC zaopatruje uczniów w tzw. wyprawki szkolne oraz podręczniki dla uczniów, którzy nie otrzymują ich w szkole. Ponadto, we wszystkich ośrodkach prowadzone są zajęcia edukacyjno-adaptacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Istotnym elementem jest także możliwość nauki języka polskiego przez dorosłych. W ramach projektu współfinansowanego z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji powstał kompleksowy program oraz materiały do nauki języka polskiego dopasowane do potrzeb cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej. Przygotowano program nauczania na poziomie A1/A2, standardy testowe, podręczniki do nauczania języka polskiego jako obcego z uwzględnieniem sytuacji komunikacyjnych specyficznych dla imigranta oraz rozmówki polsko-rosyjskie i polsko-angielskie. Prowadzono także edukację językową i zawodową oraz rozwijano kompetencje socjokulturowe cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej.

DZIAŁANIA INFORMACYJNO - INTEGRACYJNE

Na początku pobytu w ośrodku cudzoziemcy uczestniczą w kursie informacyjnym na temat obowiązujących w Polsce praw, zasad i obyczajów oraz kultury.

W dwóch ośrodkach recepcyjnych mieszczących się w Białej Polsce oraz Dębaku organizowane są spotkania dla nowoprzybyłych cudzoziemców, podczas których przekazywane są wszelkie niezbędne informacje.

UdSC przygotował także specjalny informator „Pierwsze Kroki w Polsce” oraz film instruktażowy na temat procedury uchodźczej.

EUAA

Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców pełni obecnie funkcję członka zarządu Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA). Przedstawiciele Urzędu biorą regularnie udział w spotkaniach organizowanych przez ww. agencję oraz w pracach grup roboczych Rady Unii Europejskiej jak również Komitetów i Grup Ekspertkich Komisji Europejskiej.

Specjaliści urzędu brali także udział w misjach wsparcia EASO realizowanych w krajach dotkniętych największą presją migracyjną. Łącznie w latach 2013 – 2019 za granicą pracowało 114 przedstawicieli UdSC.

GDISC

Urząd intensywnie działa w ramach GDISC (General Directors of Immigration Services Conference) – nieformalnej platformie wspierającej praktyczną współpracę pomiędzy europejskimi urzędami imigracyjnymi. Polska wchodzi m.in. w skład Grupy Sterującej GDISC (obok Austrii, Francji, Niemiec, Irlandii, Włoch, Holandii, Norwegii, Szwecji, Szwajcarii i Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii). W 2023 roku Polska obejmuje przewodnictwo w tej grupie.

IGC

Polska posiada status państwa członkowskiego Międzyrządowych Konsultacji w zakresie Migracji, Azylu i Uchodźców (IGC) – działającego od końca lat 80-tych XX wieku forum, do którego obecnie należą także Australia, Belgia, Kanada, Dania, Finlandia, Niemcy, Grecja, Irlandia, Holandia, Nowa Zelandia, Norwegia, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria, Wielka Brytania i USA oraz UNHCR, IOM i Komisja Europejska. Państwa członkowskie na spotkaniach wysokiego szczebla są z reguły reprezentowane przez szefów służb migracyjnych. Polskę reprezentuje na nich Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Od 2019 roku Polska przewodniczy pracom Grupy Roboczej ds. Azylu w ramach tego forum.

GRUPA WYSZEHRADZKA

Przedstawiciele urzędu biorą także aktywny udział w pracach na forum Grupy Wyszehradzkiej - nieformalnej regionalnej formy współpracy czterech państw Środkowej Europy – Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Istotnym elementem współpracy na tym poziomie jest Mechanizm Reagowania na Kryzys Migracyjny utworzony przez ministrów spraw wewnętrznych Grupy V4.

INNE

W latach 2011 - 2017 Urząd do Spraw Cudzoziemców podpisał z Węgrami, Finlandią, Mongolią, Niemcami i Szwajcarią dokumenty o pogłębionej współpracy. Dotyczy ona m.in. wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w kwestiach związanych z legalną migracją i ochroną międzynarodową, wymiany danych statystycznych z dziedziny migracji i azylu czy też doskonalenia kwalifikacji zawodowych swoich pracowników poprzez umożliwienie im wzajemnego uczestnictwa w szkoleniach i seminariach. Pracownicy urzędu wsparli także swoim doświadczeniem służby migracyjne w Azerbejdżanie, Kazachstanie, Kosowie, Kirgistanie, Macedonii oraz Bośni i Hercegowinie.

Urząd pełni obecnie rolę koordynatora Krajowego Punktu Kontaktowego Europejskiej Sieci Migracyjnej (KPK ESM) w Polsce, w skład którego wchodzi także przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Komendy Głównej Straży Granicznej oraz Głównego Urzędu Statystycznego. W ramach pełnienia zadań KPK ESM UdSC współpracuje z Komisją Europejską oraz KPK w państwach członkowskich UE, a także innymi podmiotami (m.in. OECD, IOM).

Urząd do Spraw Cudzoziemców prowadzi następujące systemy informatyczne:

- System Pobyt - Krajowy zbiór rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców
- Krajowy System Konsultacyjny – konsultacje wizowe
- Hurtownia Danych – dane statystyczne
- Centralny Rejestr Wizowy – wnioski wizowe
- Światowid 2 - informacje o krajach pochodzenia

Korzystają z nich inne instytucje m.in. urzędy wojewódzkie, Policja, Straż Graniczna, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Służba Więzienna, Służba Kontrwywiadu Wojskowego.

Urząd opracował narzędzie statystyczne Hurtownia Danych pozwalające wykorzystywać dane gromadzone w systemie Pobyt do celów statystycznych, analitycznych i naukowych. W celu rozwoju systemów informatycznych wykorzystywane są także środki pochodzące z funduszy zagranicznych.

Dane statystyczne można znaleźć na przygotowanym przez urząd portalu migracje.gov.pl. Na stronie znajdują się m.in. aktualne dane z zakresu legalizacji pobytu i udzielania cudzoziemcom ochrony międzynarodowej. Wszystkie statystyki można wygodnie filtrować uwzględniając rodzaj sprawy, lata, płeć i wiek wnioskodawców, kraj pochodzenia cudzoziemców oraz organy prowadzące postępowania. Dane można wyświetlać w formie map, wykresów oraz tabel.

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ AZYLU,
MIGRACJI I INTEGRACJI

URZĄD DO SPRAW
CUDZOZIEMCÓW

„Bezpieczna przystań”

Projekt „Opracowanie i wdrożenie długofalowej strategii komunikacyjnej Urzędu do Spraw Cudzoziemców” współfinansowany z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji.

Wyłączna odpowiedzialność za wyrażone opinie spoczywa na autorze i Komisja Europejska oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ponoszą odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.